

‘Een stevige relatie met beleid nodig’

De Inspectie Openbare Orde en Veiligheid speelt een belangrijke rol in de veiligheidsketen. Het hoofd Gertjan Bos streeft naar een versteviging van de relatie met beleid. Ook de verdere professionalisering van medewerkers staat hoog op de agenda.

Gertjan Bos (56) heeft bij het Rijk diverse leidinggevende functies bij beleid, inspectie en uitvoering gehad. Sinds 1 januari is hij hoofd van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (onderdeel van het ministerie van BZK). Deze inspectiedienst oefent toezicht uit op politie, brandweer, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Bos is portefeuillehouder van het programma Communicatie van de Inspectieraad.

U heeft deze functie sinds begin dit jaar. Was het even wennen?

‘Ja en nee. De onderwerpen zijn mij niet vreemd, omdat ik hiervoor plaatsvervangend directeur-generaal Veiligheid bij het ministerie van BZK was. Maar de Inspectie OOV heeft een wat andere rol dan de VROM-Inspectie waar ik van 2001 tot en met 2005 als plaatsvervangend inspecteur-generaal werkte. Daar moest ik even aan wennen. De VROM-Inspectie is een handhavende inspectie met bevoegdheden om maatregelen te treffen. De Inspectie OOV kijkt hoe organisaties als de politie en brandweer binnen veiligheidsregio’s functioneren. Wij doen dit door het houden van themaonderzoeken, incidentonderzoeken en structureel toezicht.’

Waar zijn jullie op het ogenblik mee bezig?

‘Wij hebben net twee zware onderzoeken afgerond. Een ervan is het onderzoek naar de rampenbestrijding. We hebben de situatie in de 25 veiligheidsregio’s in beeld gebracht. De rampenbestrijding blijkt nog niet overal op orde. Het andere onderzoek gaat over samenwerkingsafspraken bij de politie over de ict-systemen van de korpsen. In juli publiceren wij daarover. Het onderzoek leverde een zeer kritisch rapport op. Hieruit blijkt dat er op dit gebied een hoop te verbeteren valt bij de Nederlandse politie.’

De Inspectie OOV komt vaak in actie bij een ramp. Wat doen jullie?

‘Wij kijken naar de hulpverlening: wat is goed gegaan en wat kan beter? Zoals vorig jaar bij de aanslag op Koninginnedag en het neerstorten van een toestel van Turkish Airlines. Onze bijdrage bleek zeer nuttig. Hierbij kan worden opgemerkt dat bij zowel ons als het Ministerie van Justitie de visie op de rol van Inspectie OOV bij rampen en incidenten duidelijker moet worden geformuleerd. Er zou bijvoorbeeld de nodige aandacht moeten zijn voor de afbakening van de taakvelden van de Inspectie OOV en de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Ik wil zorgen voor een heldere visie op wat wij doen.’

Wat wilt u de komende tijd nog meer bereiken?

‘Onze positionering ten opzichte van beleid is onvoldoende. Ik streef naar een stevige relatie tussen de Inspectie OOV en de beleidsdepartementen van BZK en Justitie. En in het verlengde daarvan naar een heldere toezichtrelatie op het veiligheidsdomein. Niemand, ook wij niet, kan aangeven wat de staat van de politie is. Wordt de 5 miljard euro die hier jaarlijks naartoe gaan, zorgvuldig uitgegeven? Leidt dit tot zichtbare prestaties die zijn afgesproken? Dat willen wij onderzoeken. Daarbij laat ik me graag inspireren door hoe andere inspecties zoiets aanpakken. Zoals de Inspectie van het Onderwijs die jaarlijks de staat van het onderwijs met een overzicht van goede en zwakke scholen uitbrengt.’

Verandert de werkwijze van inspecteurs?

'Nee, ik ben tevreden over onze manier van inspecteren. Onderzoeken duren bijvoorbeeld relatief kort, zo'n twee à drie maanden. Wel gaan wij meer aandacht besteden aan de verdere professionalisering van medewerkers, zoveel mogelijk samen met andere rijksinspecties. Zo heb ik min of meer verplicht gesteld dat inspecteurs naar een van de Ervaringsdagen gaan. Af en toe nodigen we een andere inspectie uit voor een themamiddag over hoe deze dienst dingen doet. Ook wil ik toe naar uitwisseling van inspectiemedewerkers, zodat zij nieuwe ideeën en ervaringen kunnen opdoen. Ik zou ook bij onderzoeken soms capaciteit willen lenen van andere inspecties en andersom moet dat natuurlijk ook kunnen. Maar misschien ben ik dan wel te idealistisch.'

De Inspectie OOV is met zo'n zestig medewerkers een kleine inspectiedienst. Werken jullie samen met vergelijkbare inspecties?

'Wij hebben periodiek overleg waarin we onze ervaringen uitwisselen. We hebben allemaal een heel geringe overhead. We hebben geen opleidingsafdeling, geen communicatieafdeling en geen ict-expertise in huis. De beleidsdepartementen leveren deze diensten. Maar die hebben het al druk genoeg. Wij zijn als kleine inspecties aan het bekijken of we op deze gebieden kunnen samenwerken.'

U bent verantwoordelijk voor het programma Communicatie van de Inspectieraad. Wat zijn de plannen?

'In de gezamenlijke communicatie van de rijksinspecties staat de website Inspectieloket centraal. Deze site is er voor zowel inspectiemedewerkers als samenleving. Je kunt hier alle toezichtinformatie van het Rijk vinden. De vraag is: hoe gaan wij nu verder? Kunnen bijvoorbeeld bedrijven en burgers in de toekomst via Inspectieloket vergunningen aanvragen of klachten indienen? Hoe we dat invullen, hangt af van de behoefte van gebruikers en de koppeling met wat het programma e-Inspecties doet.'

Wanneer komt er meer duidelijkheid over de verdere uitbouw van Inspectieloket?

'Wat mij betreft snel. We werken hierbij samen met e-Inspecties. Essentieel is: hoe willen wij als samenwerkende inspecties beter zichtbaar zijn? Hoe maken we het voor burgers, bedrijven en instellingen gemakkelijker om informatie te vinden, klachten en meldingen te doen en transacties uit te voeren? Ook nalevingscommunicatie kun je prima via dit kanaal aanbieden. Dat alles is mogelijk met behoud van de eigen identiteit van iedere inspectie. Want Inspectieloket is een portal. Inspecties kunnen met Inspectieloket gezamenlijk naar buiten treden. We gaan concreet maken wat dat betekent.'